

Yhteenveto: 6 Maaseudun ratkaisuja vihreään siirtymään, Parviainen

Työryhmäsessio I, ke 15.00–16.30, Runni kabinetti (42 hlöä), sisäänkäynti päärakennuksen ravintolasta

Mikroyritysten rooli vihreässä siirtymässä harvaan asutulla seudulla: sosiaalisen kestävyyden näkökulma, Santeri Halonen, Oulun yliopisto

Luovatko biokaasulaitokset maaseudulle uutta liiketoimintaa?, Ulla Lehtinen, Oulun yliopisto, Kerttu Saalasti Instituutti

Turvemaiden kestävän käytön osaamisklusteri pyrkii ennakoimaan muutoksia ja varautumaan niihin aluetasolla, Anne Matilainen, Helsingin yliopisto Ruralia-instituutti

Työryhmäsessio II, ke 16.40–18.10, Runni kabinetti (42 hlöä), sisäänkäynti päärakennuksen ravintolasta

Tuulivoiman paikallinen hyväksyttävyyys Kainuussa: tulevaisuuden vihreän siirtymän visioita rakentamassa, Tuuli Parviainen, Helsingin yliopisto

Hiilineutraalit, oikeudenmukaiset ja kokonaiskestävät energiayhteisöt Etelä-Pohjanmaalla, Outi Hakala, Susanna Kujala, Taneli Vaskelainen, Helsingin yliopisto Ruralia-instituutti

Vihreän siirtymän mahdollisuudet, haasteet, ja tulevaisuuden tutkimuskysymykset

Mahdollisuudet

- Maaseudun työllisyysvaikutukset ja uudet liiketoimintamahdollisuudet
 - Esim. Biomassan kohdalla
 - Kuljetus – ja urakointi
 - Tyhjen tilojen hyödyntäminen rejektin säilytyksessä
 - Hylätyt pellot kasvimaaksi, uudet viljelykasvit
 - Rejektilieteen tuunaaminen ja parantaminen eri peltoaloille
 - Analysointipalvelut liittyen rejektin ja peltoviljelyyn
 - Vanhojen autojen korjaus kaasuautoiksi
- Mikroyrittäjät ja maanviljelijät mukana vihreän siirtymän mahdollistajina
- Maaseudun innovaatiopotentiaali
- Pilottihankkeille mallia energiaomavaraiselle ja hiilineutraaleille maatiloille (Biokaasu, KSI, JTF)
- Yhteisötalouden mallit

- Varsinkin biokaasulaitosten kohdalla, jotka usein paikallisia ja maanviljelijöiden omistamia
- Esim. Tuulivoiman yhteisomistajuus paikallisesti, ns. energiosakunnat
- Hajautetut ratkaisut usein kestävämpiä, esim. WEGA:n biokaasulaitos liian iso ja kuljetusmatkat liian pitkiä, mutta Vieremässä hajautettu ja kunnan omistama
- Maakunnilla vahvuuksia ja potentiaalia, joiden tunnistaminen ja hyödyntäminen tulevaisuuden muutoksissa tärkeää

Haasteet

- Maaseudun kehittämisestä tekee haasteellisen esim. pitkät välimatkat, harva asutus, sekä työvoimapula.
 - Eri alueilla eri haasteet ja ongelmakohdat
- Maailmanpoliittiset muutokset
 - esim. Venäjän sota ja sen vaikutus Itä-Suomessa
 - Energiakriisi ja energian hinnavaihtelu
- Ilmastonmuutoksen sekä sopeutumistoimien vaikutukset
- Rahoitusmekanismien puute
- Tieto ja koulutus
 - Keskittynyt innovaatio ja koulutus kaupungeissa vs maaseudun osaaminen ja innovaation huomioiminen
 - Vihreän siirtymän hankkeiden koulutuksen ja osaamisen puute
 - Tutkimustulosten maadoittaminen käytäntöihin nyt ja tulevaisuudessa
 - Tarvitaan selkeitä politiikkasuosituksia
- Tekniset haasteet
 - Esim. biokaasun kohdalla uusien teknologioiden käyttöönotto,
 - Pitkät välimatkat → putkien tarve
- Sosiaalinen hyväksyttävyys avainasemassa, varsinkin tuulivoiman kehittämisessä
- Hyötyjen ja haittojen oikeudenmukainen jako ja sen hankaluus
- Osallisuuden ja osallistumismahdollisuuksien lisääminen
 - Paikallisen tulkinnan rakentamisen tärkeys → eri tahojen ja näkemysten huomioiminen
 - Tarvitaan tunne siitä että on mukana toiminnassa, se luo tulevaisuususkoa

Tulevaisuuden tutkimustarpeet

- Eri hankkeiden valtakunnallinen kartoitus ja yhteistyö
 - Eri alueilla eri haasteet
- Koulutus ja osaaminen
- Vihreän siirtymän osaamisen lisääminen sekä viestintä
- Yhteistyö ja verkostointi valtakunnallisesti sekä kansainvälisesti
- Selkeät politiikkasuositukset
- Tutkimuksen vieminen käytännön ratkaisuihin
- Pilottialueet ja käytännön kokeilut
- Oikeudenmukaisuus ja dialogisen prosessin tukeminen
 - Eri tiedonmuotojen ja käsitysten sekä arvojen huomioiminen
- Talouskasvuideologiasta luopuminen ja degrowth-ajattelu – mitä tämä voisi tarkoittaa käytännössä maaseudulla?